

Søgsbro: Det Spørgsmaal, som den sidste ærede Taler nu berørte, og som slutter sig til Forslaget under Nr. 58, kunde ganske vist give Anledning til meget udførlige Betragtninger, naar vi nu skulde gaae ind paa det; men det er et Spørgsmaal, som vil komme under Overveielse, naar Forslaget angaaende Præsternes Lønning, hvorom der foreligger Betænkning fra Udvalget, som jeg haaber, kommer til 2den Behandling. Der er netop dette Spørgsmaal, hvorvidt Præstetiende skal betragtes som en communal eller som en Statsafgift, bragt frem, og da vil der være Leilighed for mig, som har tilladt mig at fremsætte et Forslag, der gaaer ud paa at hævde Tiendens communale Charakter, til at imødegaae de Bemærkninger, som ere komne fra det ærede Medlem. Jeg skal derfor ikke her gaae nærmere ind paa disse Spørgsmaal, men blot udtale, at jeg for min Part ikke kunde være andet end tilfreds og glad ved den Udtalelse fra den ærede Minister, at han ønskede, at Præsternes communale Stilling og communale Lønningsmaade maatte bevares. Jeg kan som Følge deraf heller ikke stemme for det Forslag, der er stillet under Nr. 58, idet jeg dog tillige maa sige, at jeg selvfølgelig mener, at Lønningen ikke er Folketjersens eller Menighedens Eieendom, men Statens og Communens, og at jeg altsaa, naar de communale Dele af disse Lønninger bleve undtagne, meget godt kunde stemme for Forslaget; men naar det er affattet saaledes som nu, maa jeg stemme imod det.

Med Hensyn til de to Endringsforslag under Nr. 53 og 54, og Hovedforslaget, som findes i Finantslovudkastet, da vilde jeg meget ønske, at jeg ogsaa i den Henseende kunde følge den ærede Minister. Jeg troer, at man i høj Grad maa paaskjønne den Fasthed, som Ministeriet i sin Heelhed har vist ligeoverfor de Agitationer, der ere reiste angaaende disse Spørgsmaal, og navnlig finder jeg ogsaa, at man maa paaskjønne det Mod, som den ærede Kirkeminister har vist ved under saadanne Forhold som de nuværende at overtage sit vanskelige Hverv. Men dette naagtet, er jeg dog ikke istand til at stemme for Forslaget, saaledes som det blev vedtaget ved 2den Behandling. Jeg skal strække mig saa vidt som mulig, men det

er ikke videre end til Forslaget under Nr. 53. Bliver det forkastet, maa jeg efter Forslaget under Nr. 54 stemme imod hele Bevillingen. Med Hensyn til Nr. 53 er det vel høist be- roiligende for os, at den ærede Minister har udtalt ligesom ogsaa Conseilspræsidenten fore- leden, at der er en uadskillelig Forbindelse imellem Kirkecommissionen og Valgmenigheds- loven. Det sikrer os for, at saalænge som dette Ministerium bestaaer, vil ikke det ene blive stilt fra det andet; men vi vide jo, at Ministerier kunne stifte, og vi kunne derfor umulig bygge vore Love eller Bevillinger paa enkelte Ministres Udtalelser. Vi vide, at der er en stærk Strømning, som gaaer imod Valg- menighedsforslaget og for Commissionen, og vi maae ogsaa forudsætte, at det kan blive forkastet; vi maae ogsaa forudsætte, at naar vi først have givet Bevillingen om en Kirkecommission fra os, kan der komme et Ministerium, som vil bruge denne Bevilling, og det naagtet det, som skulde være uadskillelig forbundet der- med, nemlig Valgmenighedsloven, ikke er ved- taget. Det er under disse Forhold, at jeg ikke kan Andet end ønske, at i selve Be- villingen begge Dele udtrykkelig blive knyttede sammen, saa at det ene ikke kan bruges uden det Andet. Man siger, at vi derved tænke paa at ville fremme Valgmenighedsloven — saaledes blev det udtrykt af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), hvis Iver for nu at ville følge os med Hensyn til Valgmenighedsloven jeg meget maa paaskjønne; jeg vilde kun ønske, at det ærede Medlem, dengang den laa for, ogsaa havde stemt for den; det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) sagde derimod, at vi vilde udøve et Tryk paa Lands- thinget. Begge disse Udtalelser gaae vel i Grunden ud paa det Samme; men jeg troer, at de ere lige urigtige. Det staaer jo, hvad- enten det vedtages eller ikke, i lige Grad det andet Thing frit for, enten at forkaste Loven eller vedtage den; det er kun os, som derved faae en større Sikkerhed, nemlig for, at hvis Loven forkastes, da ikke heller Commissionen kommer istand; men der er efter min Mening ikke det Ringeste deri, som enten kan fremme Valg- menighedsloven eller udøve et Tryk paa det andet